

*Ratzingers oneigenlijke
strijd*

*

*De arme paus, Europa en de
oorlog...*

*

Massahypnose

*

*Waar vandaan die koude
winters?*

*

Jan Bauwens

Serskamp

2013

D/2013/Jan Bauwens, uitgever

Ratzingers oneigenlijke strijd (1)

Paus Benedictus XVI is afgetreden maar insiders weten dat zijn koers verder zal gevaren worden: reeds tijdens het pontificaat van Joannes-Paulus II was het kardinaal Joseph Ratzinger die als voorzitter van de geloofscongregatie de scepter zwaaide. Ratzinger zette zijn 'politiek' tijdens het pontificaat van Benedictus XVI voort en hij zal dat ook blijven doen tijdens het pontificaat van zijn opvolger. Maar wat precies is de koers welke Ratzinger de kerk wil laten varen in de eerste decennia van het derde millennium?

De politiek van de kerk was tot voor kort nog die van de bevrijdingstheologie. De zogenaamde bevrijdingstheologie ontstond waar christenen - en bij uitstek missionarissen - werden geconfronteerd met de schande van de armoede en dan vooral met de tegenstelling tussen het rijke noorden en het arme zuiden. Immers, na het tijdperk van de kolonisaties werden door het rijke westen in de derde wereld dictaturen in het leven geroepen die tot doel hadden de plundering van bodemschatten alsook de uitbuiting van hele bevolkings-

groepen op een verkapte manier te continueren: derde wereldlanden werden dan zogezegd niet langer door het Westen gepluimd maar door hun eigen dictators. De bevrijdingstheologie is een aanpak van dat onrecht welke niet vies is van politiek engagement en in de praktijk betekende dat een marxistische benadering van de wantoestanden. Uiteraard marxistisch, want het waren Friedrich Engels en Karl Marx die ten tijde van de industriële revolutie de uitgebuite werkende klasse in het Westen weerbaar maakten tegen de bezittende klasse en dat unieke verzet stond uiteraard model bij de (christelijke) pogingen om nu ook de derde wereld te bevrijden.

Eendracht maakt macht en Marx' devies luidde dan ook: arbeiders aller landen verenigt u! Maar de wetenschap dat eendracht macht maakt, is niet het monopolie van slechts één sociale klasse: ook de bezittende klasse vormt één blok. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat reeds bij de aanvang van de politieke engagementen die ontsproten aan de bevrijdingstheologie, de machthebbers uit de derde wereld, de Romeinse curie tot de orde riepen

met het dringende verzoek om de missionarissen te doen ophouden met het opstoken van hun werkvolk tegen hen. Ondergeschikten zijn immers gehoorzaamheid verschuldigd aan hun oversten omdat alle macht van boven komt - zo staat het in de bijbel en dat is Gods eigen woord: koning David heerste in Gods naam en in zijn spoor doet elke gekerstende koning dat. Het opruien van werklieden tegen hun patroons is equivalent met het opruien van kinderen tegen hun ouders; dat is het opruien van de mens tegen God, het atheïsme of de goddeloosheid: de mens die zijn eigen god wil zijn!

De verkapte samenzwering tussen de onderdrukkers in de derde wereld en de heersers in de kerk die immers tweeduizend jaar geleden hun macht van het Romeinse Rijk ontvingen, krijgt dankzij het werk van Ratzinger het aanschijn van een dringende geloofskwestie en meer bepaald van een strijd tegen het atheïsme, tegen de zelfverheerlijking van de mens, tegen het humanisme en tegen het relativisme. Uiteindelijk moet een zoveelste slavenopstand worden onderdrukt - een opstand die ontstond in de schoot van re-

bellerende christenen aan de basis en die door christelijke gezagsdragers in de kiem werd gesmoord. Wat er op wijst dat uiteindelijk de klassentegenstellingen alle andere categorieën overstijgen, met andere woorden dat zij ons bestaan funderen.

Ratzinger verwijt het aan de bevrijdingstheologie dat zij in haar strijd tegen leed en onrecht, het geloof vervangt door wetenschap en actie, en dit vanuit de marxistische invalshoek. Maar dat moet mislukken, zo houdt Ratzinger ons voor, omdat het marxisme de menselijke vrijheid mis kent en verknecht in plaats van te bevrijden: het marxisme zou het nihilisme, het relativisme en het pluralisme verabsoluteren terwijl de absolute waarheid zou verketterd worden tot een louter fanatisme.

Het is bekend maar het blijft verbazen met hoeveel gemak geoefende redenaars met wat getheoretiseer hun toehoorders compleet van de wijs kunnen brengen. De bevrijdingstheologie is volledig gericht op de bevrijding der verdrukten, maar kijk: Ratzinger noemt de bevrijdingstheologie marxistisch en derhalve verknechtend, en die onzin gaat er kennelijk in als zoete

koek. Er valt ontegensprekelijk heel wat te zeggen over de verhouding tussen geloof en rede, maar daar heeft een kind met een waterbuikje allerminst een boodschap aan: dat kind heeft nood aan brood en derhalve recht op brood, maar omdat het niets krijgt, moet het zijn brood leren opeisen. En wie dan predikt dat dit opruiing of diefstal is, is boven elke twijfel verheven allesbehalve een vader voor dat kind.

4 maart 2013

(1) Voor een beknopt overzicht van de standpunten van Joseph Ratzinger inzake de koers van de kerk, zie bijvoorbeeld: RATZINGER, J., *Europas Kultur und ihre Krise, Leicht gekürzte Fassung des Vortrags am 28. November 2000 in der Bayerischen Vertretung im Berlin* (in der Reihe 'Reden über Europa'), *Die Zeit* 50-2000 en RATZINGER, J., *Relativism: The Central Problem for Faith today*, Guadalajara, Mexico, mei 1996.

De arme paus, Europa en de oorlog...

De naam van zijn thuisland *Argentinië* is afgeleid van het Latijnse *argentum*, dat *silver* betekent: het Zuid-Amerikaanse land der zilvermijnen was drie eeuwen lang en tot aan zijn onafhankelijkheid in 1816 een goudmijn voor de Spaanse koloniale.

Maar het land is ons nog het beste bekend van de Falklandoorlog: de Falklandeilanden (of *Malvinas*) die sinds 1833 onder Britse vlag stonden, werden in 1981 bezet door de Argentijnse dictator Leopoldo Galtieri die vermoedde dat de Britten dit ongemoeid zouden laten. Edoch, in 1982 begon premier Thatcher een heuse oorlog om de eilanden (die immers al van pas kwamen als legerbasis tijdens de eerste wereldoorlog) met zowat duizend doden. Die oorlog beëindigde meteen de Argentijnse dictatuur – de junta – en bezorgde Thatcher een verkiezingsoverwinning.

In de negentiende eeuw voerde Argentinië bloedige oorlogen met zijn burens waarbij vrijwel alle zwarte slaven sneuvelden die

immers verplicht naar het front werden gestuurd. Daarna volgde een grote immigratie en in 1920 was Argentinië net zoals de V.S. een der rijkste landen ter wereld... om na de tweede wereldoorlog weer achteruit te boeren onder een hele resem corrupte regimes.

Er was vooreerst Juan Peron. Peron was in zijn jonge jaren militair waarnemer in Italië onder de fascistische dictatuur van Mussolini (1922-'45), de evenknie van Hitler en, voor wie het nog niet wist, de man die aan de paus het soevereine Vaticaan schonk in ruil voor de medewerking van de katholieken aan zijn regime, dat er niet voor terugschrok om tegenstanders zoals Matteotti te liquideren. Peron zat achter de militaire staatsgreep van 1943 in Argentinië maar hij was populair en werd tot president gekozen in 1946, hij bleef president totdat hij in 1955 door de Kerk geëxcommuniceerd werd en hij werd herverkozen in 1973 en bleef president tot 1974.

Tussenin – van 1955 tot 1973 – was de macht voor soms periodes van slechts enkele dagen aan achtereenvolgens militair

dictator José Domingo Molina Gómez (1955), katholiek nationalist Eduardo Lonardi (1955), de moordzuchtige generaal Pedro Eugenio Aramburu (1955-'58), Arturo Frondizi (1958-'62), José María Guido (1962-'63), Arturo Umberto Illia (1963-'66) en dan volgden nog zes jaren van militaire dictatuur met Juan Carlos Onganía (1966-'70), Roberto M. Levingston (1970-'71), Alejandro Agustín Lanusse (1971-'73), Héctor José Cámpora (1973) en Raúl Alberto Lastiri (1973).

Van 1974 tot 1976 regeerde Isabel Martínez de Peron – de derde vrouw van Juan Peron – en zij werd in 1976 verdreven door dictator Jorge Videla die regeerde tot 1981. Hij werd opgevolgd door dictator Roberto Viola (1981). Na hem regeerden dictator Carlos Lacoste (11 dagen lang) en vervolgens dictator Leopoldo Galtieri (1981-'82) met zijn beruchte 'bataljon 601' dat hij opdroeg om zogenaamd 'subversieve' burgers op te pakken zoals de SS dat deden in de nazi-tijd. Onder Galtieri werden zoals hoger uitgelegd de Falklands bezet maar door Thatcher heroverd en de dictator moest aftreden. Het dictatoriale regime – de junta – is verantwoordelijk

voor zowat 40.000 burgerdoden, vaak kinderen.

In de jaren tachtig kende Argentinië nog een economische opstoot met de regeringen van Alfredo Saint Jean (1982), dictator Reynaldo Bignone (1982-'83), vervolgens de start van de democratie met Raúl Alfonsín (1983-'89), Carlos Menem (1989-'99), Fernando de la Rúa (1999-'2001), Adolfo Rodríguez Saá (2001). Maar dan kwam het debacle. Er waren nog de regeringen van Eduardo Duhalde (2002-'03), Néstor Kirchner (2003-'07), die de wandaden aan de kaak gingen stellen en die in 2007 werd opgevolgd door zijn vrouw Cristina Fernández de Kirchner.

40.000 doden is niet niks maar iedereen zweeg. In El Salvador durfde aartsbischop Óscar Romero (*de facto* de grondlegger van de bevrijdingstheologie) gelijkaardige moordpartijen (met aldaar 75.000 slachtoffers) vanwege het regime aan te klagen en hij moest dit verzet in 1980 bekopen met zijn leven. Romero vond geen navolging bij zijn ambtsgenoot in Argentinië – zeer integendeel deed de

kerk er daar maar al te vaak het zwijgen toe en de bevrijdingstheologie werd door Rome de pas afgesneden, zagezegd omdat zij op marxistische leest geschoeid was en dus atheïstisch was van aard. Maar de eigenlijke reden is wellicht elders te zoeken: sinds zij haar macht kreeg van de keizer, zorgt de kerk er in een wederdienst ook voor dat die keizer niets tekort komt, en zij gebiedt het volk de gehoorzaamheid aan zijn uitbuiters [zie: <http://www.bloggen.be/tisallemaiet/archief.php?ID=2157422>].

Het is weliswaar teleurstellend dat kardinalen die zich kleden in het rood ten teken van de bereidheid om naar Christus' voorbeeld met het eigen leven borg te staan voor het geloof, meewerken met de onderdrukkers tégen het volk dat zijn vertrouwen in hen stelt. Maar dat niet alle kardinalen helden zijn, is best door iedereen te vatten, en verder is het onvermijdelijk zo dat wie de heldendood gestorven zijn, zoals de Argentijnse bisschop Enrique Angelelli die omwille van zijn verzet tegen het onrecht in 1976 werd vermoord, voor het pausschap bezwaarlijk nog in aanmerking kunnen komen. (1) Pas

dertig jaar na zijn dood werd Angelelli door Jorge Bergoglio als martelaar gehuldigd. Deze aarde is en blijft ontegensprekelijk en per definitie van heilige martelaren gespeend, eenvoudigweg omdat het echte heldendom beloond wordt met de eeuwigheid.

Maar met welk recht dan die veroordelingen, uitgerekend uit de monden van de 'mislukte heiligen', om het zo oneerbiedig uit te drukken, aan het adres van geheel pretentieloze mensen die helemaal buiten de eigen wil en wens zijn wie zij natuurlijkerwijze zijn? Kunnen die potentaten dan echt op generlei wijze hun handen afhouden van wie hen helemaal niet toebehoren? En vragen zij zodoende niet om nog maar eens een Franse Revolutie met alles erop en eraan?

Eens te meer blijkt de geïstitutionaliseerde religie niets anders dan een verlengstuk aan de tentakels van de wereldlijke macht die immers niet kan kijken tot in het hart der burgers: zondigen zij tegen de staat, bijvoorbeeld door belastingen te ontduiken, dan verneemt de staat dit wel van de

kerk die immers biecht hoort en zo vormen zij samen een echte *big brother*.

Intussen begint het ondanks alle monopolievorming bij de media dan toch te dagen dat Europa een constructie is die enkel dienen moet om te zorgen dat de belastingen der werklieden via het zogenaamde Europese Noodfonds terecht komen op de bankrekeningen van de rijken die ze dan onverwijld opsouperen: de *Frankfurter Allgemeine Zeitung* brengt op 15 maart 2013 bijzonder gedetailleerde rapporten aan het licht waaruit blijkt dat de Duitse gezinnen die nu de broeksriem moeten aantrekken om dat fonds te kunnen spijzen, uitgerekend half zo rijk zijn als de Italianen die aan dat fonds zitten te melken. Hetzelfde verwijt treft Griekenland met zijn steenrijke reders die de belastingen ontduiken met de meest doorzichtige methoden – met name door onder Cypriotische vlag te gaan varen.

De toestand is zorgwekkend maar de soldaat in ons slaapt nog, hij wordt pas wak-

ker wanneer de honger hem gaat kwellen. Zoals de ervaring leert, zal een (Europese) oorlog zolang ook uitblijven. Maar er zijn signalen dat er reeds vandejaar een graan-tekort zal zijn op wereldschaal en de recessie heeft haar dieptepunt nog niet bereikt. Zeker is dat die burgers die hun broeksriem moeten aantrekken niet werkeloos zullen toezien hoe anderen met hun spaargeld in de zon gaan liggen. Dat alsnog wordt gepoogd om dit gegeven uit de media te houden, is tegelijk onmogelijk en noodzakelijk en zo zullen ongetwijfeld een flink part van de wakkeren onder ons de overweging maken of het dan misschien toch niet beter was om die dan toch pacificerende invloed van de religie haar werk te laten doen. Of wat een godsdienst voorhoudt, ook nog waar is en rechtvaardig, is één kwestie; een andere is de vraag of wat zij voorhoudt, wordt geloofd. Een geloof is immers meermaals in staat gebleken om een heel volk om de tuin te leiden, te verheffen of gewoonweg kalm te houden. Vraag het maar aan Gandhi die er toch ook voor zorgen kon dat het Verenigd Koninkrijk over het reusachtige Indië kon blijven heersen toentertijd.

Gandhi was een vernuftige constructie van de Britten; of paus Franciscus ook maar in zijn buurt komt, is vooralsnog zeer de vraag.

(1) Een documentaire (op video) over de verdwijning van bisschop Enrique Angelelli onder de Argentijnse dictatuur: http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=SjXNB-uJCwk

15 maart 2013

Massahypnose

"Alwie een door hem zelven of door anderen gehypnotiseerd persoon in schouwspel heeft gegeven, wordt gestraft met gevangenzetting van vijftien dagen of zes maanden en met boete van zes en twintig frank tot duizend frank" – aldus luidt het eerste van een reeks nog steeds van kracht zijnde wetsartikelen uit 1892 ter beteugeling van bedrog gepleegd middels hypnose.

Onder meer de gerenommeerde wijsgeer Noam Chomsky [<http://www.chomsky.info/>] van het *Massachusetts Institute of Technology* heeft zich bezig gehouden met het ontmaskeren van die bedrieglijke praktijken in onze huidige samenleving en zijn bevindingen zeggen ons eigenlijk dat de genoemde wet voortdurend overtreden wordt zodat wij *de facto* nooit ontwaken uit de dromen die ons te allen kante onafgebroken worden ingelepeld.

Het is bovendien onthutsend om vast te stellen hoe weinig een mens nodig heeft om in een trance te geraken zodat de tove-

naar in kwestie hem helemaal kaal kan plukken.

Dat gegeven zegt meteen iets over de wanhoop waarin wij kennelijk vrijwel allemaal verkeren, want wij blijken vaak bereid om alle redelijkheid en vertrouwdheid van onze eigen omgeving op te geven voor de illusie van een doordeweeks bedrieger. *Stel dat het eens waar was!* is een verzuchting zoals: *stel dat ik die loterij eens won!* en zij etaleert de gokker in ons, het volstrekt onredelijke dier dat wij blijken te zijn, het wezen dat nog liever in een onmogelijke droom gelooft dan in de zichtbare en tastbare realiteit. Ijdel is derhalve het spreekwoord van *liever één vogel in de hand dan tien in de lucht*. Mensen leggen alles in de waagschaal in ruil voor al was het maar een enkel ogenblik van de allergoedkoopste waan.

De eenentwintigste eeuw, het derde millennium lijkt nu al het tijdperk van de absolute waanzin in te luiden en om te beginnen is er het internet, de digitale wereld, die bijna geheel onstoffelijke wereld naast het echte leven, die vooral het hoofd van jongeren zozeer op hol brengt dat zij

de wereld van vlees en bloed erbij vergeten. Zelfs kleine kinderen worden vandaag *en masse* bij allerlei specialisten binnengebracht met tot nog toe onbekende fysieke, psychische en sociale uitputtingskwalen en misvormingen die rechtstreeks volgen uit een leven dat herleid werd tot het vrijwel bewegingloze zitten of liggen voor een dom computerscherm. De mens beweegt zich voortaan in een andere wereld en die is even onecht als zijn bewegingen aldaar.

Maar beperken we ons in dit opzet tot enkele actuele seances, zoals het zogezegd ééngemaakte Europa, de ethische banken en de arme paus. De cijfers zelf laten niet de geringste twijfel over de trefzekerheid van al die toverij: het blijkt te volstaan dat een bank, ook al heeft zij zopas nog van haar hele cliënteel de zakken leeggeschud, haar eigen naam verandert en zichzelf het masker opzet van een fan van klassieke muziek die elkeen een goede televisieavond wenst, opdat zij als een vriend zou worden aanzien. En kijk, het gros der mensen overhandigt beleefd de nieuwe zuur verdiende spaarpot aan de dief van gisteren. Een verwittigd man? Het maakt

kennelijk niets uit eens hij onder hypnose is!

Maar de lof die elkeen sinds tweeduizend jaren toezwaait aan de paus van Rome klopt wel alle records met Petrus Romanus, zoals onheilsprofeten de zogezegd laatste paus zijn gaan noemen: de man die aan de genade van de bloeddorstige Argentijnse junta een politieke topcarrière heeft te danken, heeft zichzelf de naam gegeven van de heilige der armen, en dit aan zichzelf toegediende doopsel blijkt afdoende om de massa ook te doen geloven dat de rondborstige keizer, daar hoog trogend op het balkon van zijn fluwelen namaakhemel, de middeleeuwse bedelaar is van wie hij de naam stal. Zal het de naam van Sint-Franciscus vergaan zoals de veertigste symfonie van Mozart die eveneens om de commercie herleid werd tot een slijpsteen? Andermaal: *"Alwie een door hem zelve of door anderen gehypnotiseerd persoon in schouwspel heeft gegeven, wordt gestraft met gevangenzetting van vijftien dagen of zes maanden en met boete van zes en twintig frank tot duizend frank"*

19 maart 2013

Waar vandaan die koude winters?

De aarde is een bol bedekt met schollen land en water, een bol die om zijn eigen as draait, die in een baan loopt om de zon, en die bestraald wordt door de zon en aange-trokken door de zon, de maan en al de sterren.

Alleen al door het draaien om de eigen as gaat het water dat tenslotte los over de aardbodem zwalpt, nog meer bewegen, want de snelheid van de watermassa's is aan de evenaar uiteraard veel groter dan aan de polen: het aardoppervlak aan de evenaar draait met een snelheid van één aardomtrek per dag, en dat is 40.000 km, terwijl het aan de polen vrijwel stilstaat.

Diezelfde aardrotatie veroorzaakt beurte-lingen een dag met zon – en derhalve op-warming – en een nacht met afkoeling: een wisseling om het etmaal.

Maar verder is er ook zo'n jaarlijkse wis-seling, namelijk doordat de aardas schuin tegenover de zon staat terwijl de aarde eens per jaar omheen de zon roteert. Dat maakt immers dat de invalshoek van de zonnestralen op de aarde zich naar gelang

de tijd van 't jaar wijzigt: hoe schuiner de stralen op de aarde neervallen, hoe geringer de bestraling per vaste oppervlakte en hoe kouder; hoe rechter de stralen invallen, hoe groter de bestraling en hoe warmer.

Warm water stijgt, koud water zakt, de zeebodem is bergachtig en zo is het onmogelijk dat al het water op de bol waarop wij leven, stilstaat. Maar bovendien: omdat al de genoemde temperatuurschommelingen periodisch zijn, moet er ook een regelmaat terug te vinden zijn in de bewegingen van het water die door de periodieke warmteschommelingen worden veroorzaakt. Op die manier vormen zich in de wereldzeeën min of meer vaste stromingen of kanalen. Een gelijkaardig fenomeen doet zich bovendien ook voor in de lagen van de luchten en uiteraard werken de winden en de zeeën ook nog op elkaar in – een bijzonder complex gebeuren.

Wat betreft het water worden over de hele wereld vaste zeestromingen waargenomen [http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/cc/Ocean_surface_currents.jpg]

en de warme golfstroom die het klimaat in onze streken beïnvloedt, is er een van. Het is een warmwaterstroom die begint in de Golf van Mexico waarna hij de Atlantische oceaan oversteeft, passeert aan de Noordzee en stroomt tot aan de Noordelijke IJszee waar hij bevriest. Het resterende water is daardoor zouter, zwaarder ook, en het duikt naar beneden en keert terug in tegengestelde richting, zodat de Golfstroom beweegt zoals een reusachtige transportband, een rupsband. Hij wordt benut door de vissen – zoals de luchttransportbanden benut worden door de trekvogels – maar hij wordt ook benut door scheepvaarders die er hun routes op afstellen.

Het effect van de warme golfstroom op ons klimaat is gigantisch: zonder hem zouden wij winters hebben zoals in streken op onze breedtegraad die niet door de golfstroom worden getemperd en dat is heel wat kouder.

Edoch, er is wat aan de hand met de golfstroom. Sinds enkele decennia zou hij fors in kracht zijn afgenomen – tot ongeveer een derde van zijn oorspronkelijke capaci-

teit, en dit kon volgens sommigen wel eens mede de oorzaak zijn van de grillen van ons weer in de jongste jaren. De opwarming van de aarde wordt dan weer als oorzaak van die ingrijpende verandering genoemd en op zijn beurt zou de mens die opwarming veroorzaken.

Of dat ook zo is, kan uiteindelijk maar moeilijk worden uitgemaakt, aangezien de systemen waar het om gaat bijzonder wanordelijk zijn. In zijn hunker naar betekenis en zin, durft de mens zijn eigen invloed nogal eens overschatten, want uiteindelijk is die maar miniem vergeleken bij de vlammendansjes aan de oppervlakte van de zon, de werking der vulkanen en de vele aan het oog onttrokken borrelingen in de kern van onze aarde waar wij wellicht ook in de komende duizend jaren het raden zullen naar hebben.

Prima Vera 2013